

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קריאה מודרכת: היסטוריוגרפיה במזרח התיכון הטרומ מודרני -
8242

תאריך עדכון אחרון 19-09-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: אמירים - תכנית מצטיינים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רוני אגסי כהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: ronnie.agassi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בכתיבה היסטוריוגרפית ברחבי המזרח התיכון בין המאות ה-13 וה-19. במהלך הקורס הסטודנטים ילמדו גישות שונות לכתיבה היסטורית וכן יקבלו כלים כיצד לקרוא באופן ביקורתי טקסטים היסטוריוגרפיים, הן בכתיבה אקדמית מודרנית והן בכתיבה היסטוריוגרפית מרחבי המזרח התיכון ואירופה מהתקופה הטרומ מודרנית.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לתרגל קריאה צמודה בטקסטים ומקורות מודרניים והיסטוריים ולצד זאת לתרגל כתיבה אקדמית ואת היכולת לפתח טיעון באופן ברור. מטרה נוספת היא הכרות בסיסית עם הדיסציפלינה ההיסטורית וההיסטוריה של המזרח התיכון.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לקרוא באופן ביקורתי טקסטים היסטוריוגרפיים
2. לנתח בכתב מקורות היסטוריים
3. להבין תהליכים והתפתחויות במזרח התיכון בין המאות ה-13 וה-19

דרישות נוכחות (%) :
100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון ועבודה בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. היסטוריה מהי?
2. היסטוריה והיסטוריוגרפיה מוסלמית מוקדמת
3. ההיסטוריה העולמית של רשיד אל-דין
4. אבן ח'לדון והמקדמה
5. השאה-נאמה – בין אפוס להיסטוריה
6. כתיבה היסטורית בהשראת השאה-נאמה
7. ה"גאזי" בהיסטוריוגרפיה העות'מאנית
8. תזת השקיעה בהיסטוריוגרפיה המודרנית (והעות'מאנית)

חומר חובה לקריאה:

חומרי קריאה:

1. קאר, אדוארד הלט. "ההיסטוריון והעובדות." בתוך היסטוריה מהי?, 21-43. תל-אביב: מודן הוצאה לאור, 1986.
2. Robinson, Chase F. "Islamic Historical Writing, Eighth through the Tenth Centuries," in *The Oxford History of Historical Writing: Volume 2: 400-1400*, edited by Sarah Foot, and Chase F. Robinson, 238-266. Oxford: Oxford University Press, 2018.
3. Kamola, Stefan. "A Sensational and Unique Novelty: The Reception of Rashid al Din's World History." *Iran* 58, no. 1 (2020): 50-61.
4. Alatas, Syed Farid. "Ibn Khaldun's Autobiography and His Character." In *Ibn Khaldun*, edited by Syed Farid Alatas, 1-24. New Delhi: Oxford University Press, 2013.
5. שקד, שאול. "ספר המלכים ורקעו." בתוך פירדוסי. שאה-נאמה. ספר המלכים, כרך 1, כא - עב. תרגם מפרסית אליעזר כגן. ירושלים, מוסד ביאליק, תשנ"ג/ 1992.
6. Woodhead, Christine. "Reading Ottoman 'Şehnames': Official Historiography in the Late Sixteenth Century." *Studia Islamica* 104/105 (2007): 67-80.
7. פרקים מתוך: שובל, טל. האימפריה העות'מאנית: היסטוריה וסוגיות נבחרות. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2016.
8. לואיס, ברנרד. "התמוטטות האימפריה העות'מאנית," מתוך צמיחתה של תורכיה המודרנית. מהד' 2, 17-31. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית, 1983.
9. Hathaway, Jane. "Problems of Periodization in Ottoman History: The Fifteenth Through the Eighteenth Centuries." *Turkish Studies Association Bulletin* 20 (1996): 25-31.

טקסטים/מקורות:

1. Al-Tabari, Muhammad ibn Jarir. "Introduction," in *The History of Al-Tabari Vol. 1: General Introduction and From the Creation to the Flood*, 166-171. Translated by Franz Rosenthal. Albany, N.Y.: State University of New York Press, 1989.
2. Thackston, Wheeler. "Introduction." In *Rashiduddin Fazlullah's Jami'u't-Tawarikh: Compendium of Chronicles. A History of the Mongols*, 1-8. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1998.
3. אבן ח'לדון, עבד אלרחמן בן מחמד. "הקדמת המחבר." בתוך אקדמות למדע ההיסטוריה: <מקדמה>, 3-7. ירושלים: מוסד ביאליק, 1966.
4. פרקים נבחרים מתוך אבן ח'לדון, עבד אלרחמן בן מחמד. אקדמות למדע ההיסטוריה: <מקדמה>. ירושלים: מוסד ביאליק, 1966.
5. פירדוסי. "פתח דבר." בתוך שאה-נאמה. ספר המלכים, כרך 1, 3-12. תרגם מפרסית אליעזר כגן. ירושלים, מוסד ביאליק, תשנ"ג/ 1992.
6. עמודים נבחרים מתוך כתב היד *Topkapi, Luqmān Sayyid by Khān Silīm yi-nāma-Shāh* Palace Museum Library A. 3595.
7. קטעים מתוך: 313 Marsh MS, Lib Bodleian, Chronicle Anonymous.
8. Luṭfī Paşa. "Āṣaf-nāme," in *Ottoman Historical Documents*, edited by Ménage, V. L., and Colin Imber, 6-7. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2022.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 25 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 40 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
35 %

מידע נוסף / הערות: